

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 7. Ab Hierosolymis. In seipsis graues non vident illi iniquitates, quas in aliis minimas vident: hæc conditio peccatorum est, Sanctorum conditioni contraria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

qui proponabant, ac petebant esse detegit
meros inuidia mortis, nihilque aliud Christo
contra, praeferat vacanquam illorum
auditoriatem, quia motu ad tribunal concurre-
runt, unde foras ad illos egreditur, alloquitur
cimicatores. Quis ille vester strepitus? quis tu-
multus? Negotium penitus inspiciens intelli-
gans obiecta cauamque discutiens, dempto illo
quo vestrae est praesentia aque auctoritatibus:
Nisi cassi miseri in homine isto ex his, in qui-
bus eum accusatis. Rem excutie; iuxta datum Dei
praeceptum filii Israhel, ne, quia mulierem cer-
num, carum quas bello subiugabant, otnasam
monilibus, velibusque præfulgentem nitidissi-
mis, contumulo venustam esse iudicaret, sume-
renteque in matrimonium: si namque turpissime
fatos affingas, pulcher rima videbitur, sed illam
ex omnibus monilibus, erusa, mundoque mu-
nibet spoliarent.

Vt enim res denudares, & in se, & per se illas
confundares, si laruas tolleres, heu, quod, quæ
vobis ipsius videtur bona, repentes esse detesta-
bilia; quorūque, quæ in alijs indicas abominabilia,
detegeres, nedium non esse mala, sed optima, de-
t. 8. I quibus alibi. En tibi Pharisæos, quod in se iu-
dicabant opus sanctum ac religiosum deficeret,
paratibus filios (vt dicti sumus) & in diffi-
culis, vt errorem non tolerandum quod error
nullus esse communiceat. Omnem hanc denuda-
buius vanitatis legationem, banc arrogiantem,
fatum hunc & strepitum, illumque in se
considera. O quæ pueriles incepta, quæ stulta-
rum nescia!

Si regni huins cogebetur concilium rebus
tractandis grauioribus, & præmissis laboribus
non lembus concluderent ut pars media Confisi-
onum pompatio conteniret Episcopum
comitum, contra Ecclesias sua Canonicos ex-
postulacura, quod tollentes pileum, nimis stri-
ctè digiti suis extremam comprimant oram,
ita ut aquam expungant; vel quod extra su-
perpellicium brachia nimis protendant, quid
dixeris? Pharisæos nota, quales Hirusalem
egrediuntur, quantum tibi inferret admirationem,
videat urbis principes, prima nota magnates
(sic dixeris) turbatus, commotus, extrema pres-
bos follicitudine tanto viros illos ridetes, felici-
tatis, quod eorum negotium intelligenter eu-
denius posterior certe ratione quam David Sau-
lem duxit ait: *Ihesus est Israhel, ut persequatur
pulicem unum, sicut persequitur perdit in monti-
bus.* Perpende quale sit hoc tanti Regis nego-
tium. Rex Israhel: venatur pulicem. Quod Rex
do.

cuncta præparet quo certum apertumque perfec-
quatur, vel currit perdicem insequutus, quam
falco persequitur; traplearat, si videt, quod sibi
conqueretur magnum numerum venatorum,
falconum miliorum, canum leporariorum, mo-
li florum &c. ut in montibus pulicem infestetur,
qui pridie carnem eius momordet, quod
de talibus occupato, ferres iudicium? Illos na-
si suspende; cendole misteriis: iam enim videat li-
cer illis superuenientis Dei maledictionem ore
prophetico fulminaram: *Peccator censum anno 151. c. 65.*
rum maledictus erit. Alij legunt *Puer.* Ut male-
dictum habe, qui cum sit centenarius, puer est
puerilia tractat. O popule maledicte: centū imo
& mille milium senex amorum, adeoq; decte-
pite, ut sicut David frigore constrictus, ceremoni-
iarum pellibus cooperitus, nullo seruus calore
charitatis, aut virtutis, qui frigore congelatus e-
moteris talibus nihilominus ineptus, nec iisque
distendaris maledictus es, & optimo iure &
Christo maledictus esse declararis.

§. 7. Ab Hierosolymis. In seiphi gratias non
vident illi iniquitates, quas in aliis minimas
vident: haec condito peccatorum est, Sancto-
rum conditioni contraria.

Alia breviter consideremus, quæ hic cō-
munit expendunt. Qui fieri potuit,
ut illi ex loco tam remoto tamq; di-
stantiā, quali Hierusalem à Galilæa distidebat,
rem adeo patiam, nullusque momenti notare
potuerint, & grata, horrendaque criminis non
aduerterent, quibus tota Hierusalem sordebat
in proprijs ædibus, & sis Pharisæis spectatoribus,
imò in proprijs iplorum pectoribus? Horribat
urbs illa sceleribus exercitantis, turris, latroci-
nij, iniurij, adulterij, homicidijs. Illam Ihesus
indignat Sodomitæ & Gomorram, merci-
cium, latronum speluncam. A Propheta Ezechie-
le accusat. *Canticus sanguinum.* Talis hoc tem-
pore viluerat, dum à longè Saluator eam intuitus,
oculos suis in fontes liquefecit lacrymarum,
eius deplorans excidium, iamque capiti
cius imminentem deficiens calamitatem. *Videns Lue. 19.44.*
cinctalem fleuit super illam. Eorum erant ades
speluncæ latronum, parpetum horis crepan-
tes quas fibi suis vñris, suis rapiebant trahito-
ribus fronte adeo perfida, ut ipsum templum
speluncam & cooperulum suis latrocinijs suis
que erigerent sacrilegij. Erant eorum peccora
secura iniquitatibus, & prius Salvator illis expo-
brat:

K k k 2

63 HOMILIA VIGESIMATERTIA. DE TRADITIONIBVS REPROBATIS.

brat: sepulchra pulchra, foris dealbata, intus autem ossibus, craneis mortuorum, vermisbus: defestanda. Quomodo ista transirent, quæ sibi proxima sunt, nec aduentur nec condemnant: & ibidem multis interiectis milliaribus rem intetur a deo leuem, qui sit nulla leuior, videlicet Apologetos panem immundum manducare manibus illis hoc licet obiecte quod olim peruer sis Daniel illis Senioribus. Innocentes opprimens, & dimicans neatos. Indemnatos tantes dimicunt totque homicidas, latrones, adulteros quos secum habent, nec ipsos in sua ciuitate, in suis aduentur zelibus, & innoxios condennant, quos à longè conplieunt.

I.
Cur peccator a-
lienis
seper de-
fectibus
occupa-
tur.
Eccl. 21.
25.
D. H. 12
L. con-
tra Ie-
Tert. 20
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.
81.
82.
83.
84.
85.
86.
87.
88.
89.
90.
91.
92.
93.
94.
95.
96.
97.
98.
99.
100.
101.
102.
103.
104.
105.
106.
107.
108.
109.
110.
111.
112.
113.
114.
115.
116.
117.
118.
119.
120.
121.
122.
123.
124.
125.
126.
127.
128.
129.
130.
131.
132.
133.
134.
135.
136.
137.
138.
139.
140.
141.
142.
143.
144.
145.
146.
147.
148.
149.
150.
151.
152.
153.
154.
155.
156.
157.
158.
159.
160.
161.
162.
163.
164.
165.
166.
167.
168.
169.
170.
171.
172.
173.
174.
175.
176.
177.
178.
179.
180.
181.
182.
183.
184.
185.
186.
187.
188.
189.
190.
191.
192.
193.
194.
195.
196.
197.
198.
199.
200.
201.
202.
203.
204.
205.
206.
207.
208.
209.
210.
211.
212.
213.
214.
215.
216.
217.
218.
219.
220.
221.
222.
223.
224.
225.
226.
227.
228.
229.
230.
231.
232.
233.
234.
235.
236.
237.
238.
239.
240.
241.
242.
243.
244.
245.
246.
247.
248.
249.
250.
251.
252.
253.
254.
255.
256.
257.
258.
259.
260.
261.
262.
263.
264.
265.
266.
267.
268.
269.
270.
271.
272.
273.
274.
275.
276.
277.
278.
279.
280.
281.
282.
283.
284.
285.
286.
287.
288.
289.
290.
291.
292.
293.
294.
295.
296.
297.
298.
299.
300.
301.
302.
303.
304.
305.
306.
307.
308.
309.
310.
311.
312.
313.
314.
315.
316.
317.
318.
319.
320.
321.
322.
323.
324.
325.
326.
327.
328.
329.
330.
331.
332.
333.
334.
335.
336.
337.
338.
339.
340.
341.
342.
343.
344.
345.
346.
347.
348.
349.
350.
351.
352.
353.
354.
355.
356.
357.
358.
359.
360.
361.
362.
363.
364.
365.
366.
367.
368.
369.
370.
371.
372.
373.
374.
375.
376.
377.
378.
379.
380.
381.
382.
383.
384.
385.
386.
387.
388.
389.
390.
391.
392.
393.
394.
395.
396.
397.
398.
399.
400.
401.
402.
403.
404.
405.
406.
407.
408.
409.
410.
411.
412.
413.
414.
415.
416.
417.
418.
419.
420.
421.
422.
423.
424.
425.
426.
427.
428.
429.
430.
431.
432.
433.
434.
435.
436.
437.
438.
439.
440.
441.
442.
443.
444.
445.
446.
447.
448.
449.
450.
451.
452.
453.
454.
455.
456.
457.
458.
459.
460.
461.
462.
463.
464.
465.
466.
467.
468.
469.
470.
471.
472.
473.
474.
475.
476.
477.
478.
479.
480.
481.
482.
483.
484.
485.
486.
487.
488.
489.
490.
491.
492.
493.
494.
495.
496.
497.
498.
499.
500.
501.
502.
503.
504.
505.
506.
507.
508.
509.
510.
511.
512.
513.
514.
515.
516.
517.
518.
519.
520.
521.
522.
523.
524.
525.
526.
527.
528.
529.
530.
531.
532.
533.
534.
535.
536.
537.
538.
539.
540.
541.
542.
543.
544.
545.
546.
547.
548.
549.
550.
551.
552.
553.
554.
555.
556.
557.
558.
559.
550.
551.
552.
553.
554.
555.
556.
557.
558.
559.
560.
561.
562.
563.
564.
565.
566.
567.
568.
569.
560.
561.
562.
563.
564.
565.
566.
567.
568.
569.
570.
571.
572.
573.
574.
575.
576.
577.
578.
579.
580.
581.
582.
583.
584.
585.
586.
587.
588.
589.
580.
581.
582.
583.
584.
585.
586.
587.
588.
589.
590.
591.
592.
593.
594.
595.
596.
597.
598.
599.
590.
591.
592.
593.
594.
595.
596.
597.
598.
599.
600.
601.
602.
603.
604.
605.
606.
607.
608.
609.
600.
601.
602.
603.
604.
605.
606.
607.
608.
609.
610.
611.
612.
613.
614.
615.
616.
617.
618.
619.
610.
611.
612.
613.
614.
615.
616.
617.
618.
619.
620.
621.
622.
623.
624.
625.
626.
627.
628.
629.
620.
621.
622.
623.
624.
625.
626.
627.
628.
629.
630.
631.
632.
633.
634.
635.
636.
637.
638.
639.
630.
631.
632.
633.
634.
635.
636.
637.
638.
639.
640.
641.
642.
643.
644.
645.
646.
647.
648.
649.
640.
641.
642.
643.
644.
645.
646.
647.
648.
649.
650.
651.
652.
653.
654.
655.
656.
657.
658.
659.
650.
651.
652.
653.
654.
655.
656.
657.
658.
659.
660.
661.
662.
663.
664.
665.
666.
667.
668.
669.
660.
661.
662.
663.
664.
665.
666.
667.
668.
669.
670.
671.
672.
673.
674.
675.
676.
677.
678.
679.
670.
671.
672.
673.
674.
675.
676.
677.
678.
679.
680.
681.
682.
683.
684.
685.
686.
687.
688.
689.
680.
681.
682.
683.
684.
685.
686.
687.
688.
689.
690.
691.
692.
693.
694.
695.
696.
697.
698.
699.
690.
691.
692.
693.
694.
695.
696.
697.
698.
699.
700.
701.
702.
703.
704.
705.
706.
707.
708.
709.
700.
701.
702.
703.
704.
705.
706.
707.
708.
709.
710.
711.
712.
713.
714.
715.
716.
717.
718.
719.
710.
711.
712.
713.
714.
715.
716.
717.
718.
719.
720.
721.
722.
723.
724.
725.
726.
727.
728.
729.
720.
721.
722.
723.
724.
725.
726.
727.
728.
729.
730.
731.
732.
733.
734.
735.
736.
737.
738.
739.
730.
731.
732.
733.
734.
735.
736.
737.
738.
739.
740.
741.
742.
743.
744.
745.
746.
747.
748.
749.
740.
741.
742.
743.
744.
745.
746.
747.
748.
749.
750.
751.
752.
753.
754.
755.
756.
757.
758.
759.
750.
751.
752.
753.
754.
755.
756.
757.
758.
759.
760.
761.
762.
763.
764.
765.
766.
767.
768.
769.
760.
761.
762.
763.
764.
765.
766.
767.
768.
769.
770.
771.
772.
773.
774.
775.
776.
777.
778.
779.
770.
771.
772.
773.
774.
775.
776.
777.
778.
779.
780.
781.
782.
783.
784.
785.
786.
787.
788.
789.
780.
781.
782.
783.
784.
785.
786.
787.
788.
789.
790.
791.
792.
793.
794.
795.
796.
797.
798.
799.
790.
791.
792.
793.
794.
795.
796.
797.
798.
799.
800.
801.
802.
803.
804.
805.
806.
807.
808.
809.
800.
801.
802.
803.
804.
805.
806.
807.
808.
809.
810.
811.
812.
813.
814.
815.
816.
817.
818.
819.
810.
811.
812.
813.
814.
815.
816.
817.
818.
819.
820.
821.
822.
823.
824.
825.
826.
827.
828.
829.
820.
821.
822.
823.
824.
825.
826.
827.
828.
829.
830.
831.
832.
833.
834.
835.
836.
837.
838.
839.
830.
831.
832.
833.
834.
835.
836.
837.
838.
839.
840.
841.
842.
843.
844.
845.
846.
847.
848.
849.
840.
841.
842.
843.
844.
845.
846.
847.
848.
849.
850.
851.
852.
853.
854.
855.
856.
857.
858.
859.
850.
851.
852.
853.
854.
855.
856.
857.
858.
859.
860.
861.
862.
863.
864.
865.
866.
867.
868.
869.
860.
861.
862.
863.
864.
865.
866.
867.
868.
869.
870.
871.
872.
873.
874.
875.
876.
877.
878.
879.
870.
871.
872.
873.
874.
875.
876.
877.
878.
879.
880.
881.
882.
883.
884.
885.
886.
887.
888.
889.
880.
881.
882.
883.
884.
885.
886.
887.
888.
889.
890.
891.
892.
893.
894.
895.
896.
897.
898.
899.
890.
891.
892.
893.
894.
895.
896.
897.
898.
899.
900.
901.
902.
903.
904.
905.
906.
907.
908.
909.
900.
901.
902.
903.
904.
905.
906.
907.
908.
909.
910.
911.
912.
913.
914.
915.
916.
917.
918.
919.
910.
911.
912.
913.
914.
915.
916.
917.
918.
919.
920.
921.
922.
923.
924.
925.
926.
927.
928.
929.
920.
921.
922.
923.
924.
925.
926.
927.
928.
929.
930.
931.
932.
933.
934.
935.
936.
937.
938.
939.
930.
931.
932.
933.
934.
935.
936.
937.
938.
939.
940.
941.
942.
943.
944.
945.
946.
947.
948.
949.
940.
941.
942.
943.
944.
945.
946.
947.
948.
949.
950.
951.
952.
953.
954.
955.
956.
957.
958.
959.
950.
951.
952.
953.
954.
955.
956.
957.
958.
959.
960.
961.
962.
963.
964.
965.
966.
967.
968.
969.
960.
961.
962.
963.
964.
965.
966.
967.
968.
969.
970.
971.
972.
973.
974.
975.
976.
977.
978.
979.
970.
971.
972.
973.
974.
975.
976.
977.
978.
979.
980.
981.
982.
983.
984.
985.
986.
987.
988.
989.
980.
981.
982.
983.
984.
985.
986.
987.
988.
989.
990.
991.
992.
993.
994.
995.
996.
997.
998.
999.
990.
991.
992.
993.
994.
995.
996.
997.
998.
999.
1000.
1001.
1002.
1003.
1004.
1005.
1006.
1007.
1008.
1009.
1000.
1001.
1002.
1003.
1004.
1005.
1006.
1007.
1008.
1009.
1010.
1011.
1012.
1013.
1014.
1015.
1016.
1017.
1018.
1019.
1010.
1011.
1012.
1013.
1014.
1015.
1016.
1017.
1018.
1019.
1020.
1021.
1022.
1023.
1024.
1025.
1026.
1027.
1028.
1029.
1020.
1021.
1022.
1023.
1024.
1025.
1026.
1027.
1028.
1029.
1030.
1031.
1032.
1033.
1034.
1035.
1036.
1037.
1038.
1039.
1030.
1031.
1032.
1033.
1034.
1035.
1036.
1037.
1038.
1039.
1040.
1041.
1042.
1043.
1044.
1045.
1046.
1047.
1048.
1049.
1040.
1041.
1042.
1043.
1044.
1045.
1046.
1047.
1048.
1049.
1050.
1051.
1052.
1053.
1054.
1055.
1056.
1057.
1058.
1059.
1050.
1051.
1052.
1053.
1054.
1055.
1056.
1057.
1058.
1059.
1060.
1061.
1062.
1063.
1064.
1065.
1066.
1067.
1068.
1069.
1060.
1061.
1062.
1063.
1064.
1065.
1066.
1067.
1068.
1069.
1070.
1071.
1072.
1073.
1074.
1075.
1076.
1077.
1078.
1079.
1070.
1071.
1072.
1073.
1074.
1075.
1076.
1077.
1078.
1079.
1080.
1081.
1082.
1083.
1084.
1085.
1086.
1087.
1088.
1089.
1080.
1081.
1082.
1083.
1084.
1085.
1086.
1087.
1088.
1089.
1090.
1091.
1092.
1093.
1094.
1095.
1096.
1097.
1098.
1099.
1090.
1091.
1092.
1093.
1094.
1095.
1096.
1097.
1098.
1099.
1100.
1101.
1102.
1103.
1104.
1105.
1106.
1107.
1108.
1109.
1100.
1101.
1102.
1103.
1104.
1105.
1106.
1107.
1108.
1109.
1110.
1111.
1112.
1113.
1114.
1115.
1116.
1117.
1118.
1119.
1110.
1111.
1112.
1113.
1114.
1115.
1116.
1117.
1118.
1119.
1120.
1121.
1122.
1123.
1124.
1125.
1126.
1127.
1128.
1129.
1120.
1121.
1122.
1123.
1124.
1125.
1126.
1127.
1128.
1129.
1130.
1131.
1132.
1133.
1134.
1135.
1136.
1137.
1138.
1139.
1130.
1131.
1132.
1133.
1134.
1135.
1136.
1137.
1138.
1139.
1140.
1141.
1142.
1143.
1144.
1145.
1146.
1147.
1148.
1149.
1140.
1141.
1142.
1143.
1144.
1145.
1146.
1147.
1148.
1149.
1150.
1151.
1152.
1153.
1154.
1155.
1156.
1157.
1158.
1159.
1150.
1151.
1152.
1153.
1154.
1155.
1156.
1157.
1158.
1159.
1160.
1161.
1162.
1163.
1164.
1165.
1166.
1167.
1168.
1169.
1160.
1161.
1162.
1163.
116

eis deflectere nullatenus possint. Hoc enim Angelus Danieli dixit, de illis collacutus, quod à Deo sibi disponetur: *Ut videam semper Quid videbam? proprias animas suāque corda, nec non quidquid in illis latet absconditum.* Idcirco (inquit) vocat Apostolus diem it dici: *Diem reuelationis nūbi indicū Dei.* Singulorum enim Deus operiet oculos illis, detegendo conscientiam, sic que faciendo, ut fixos continuo oculos in eam habeant, quo parat, quam iusta sit de talibus criminibus sine sententia damnationis. Hoc Deus per Prophetam Nahum populo minabatur. *Renelabo pudorā tua in facie tua.* Pariter & per Davidem: *Arguam te, & flattum contra faciem tuam.* Tepsum facie ad faciem opponam anima tua, & conscientia tua: *Statuum,* ut nūcnequam ab ea possis oculos alio diversere, confidens quām excellētā sint tua sceleris, & quām iuste aeternū mereantur puniri cruciis. Audiamus D. Baſiliū: *Forte granter quam tenebra & ignis aeternus hic pudor erit,* ut nūcnequam non ēst in oculis habebant sceleris vita, veltigia tanquam inestabilis aliūnū stratura. Peccatoī fūgit oculos ad pieptū desletere cor, tormentum est non exiguum. Vnde ne timueris quod diuinū in domo suo permaneat, semper foris egreditur ad alienas, ut altera de qua in Spiritu S. Non valens in domo consistere pedib[us] fūs.

Dñs. 100 Dīna plate sunt qui vob[us] ex D. Augusti, verbo profero. *Dominus n[ost]r[u]s in Euang[eli]o: Intra in cubiculum tuum, & ora patrem tuum.* Beatis qui gaudent, quando intra ad eorū sumū nihil mali iuri succurrunt. Quomodo nolum intrare domos fratris, qui habent malas uxores, quomodo excent ad foris, & gaudent: *capit hora esse, qua inscrutari sum domum suam, & contristans, intra utriuscum sunt ad sedis, ad murmurā, ad amaritudines, ad auferentes, quia non est dominus complicita, inter virum & uxorem non est pax:* ita peccatores redire ad conscientiam suam nolunt, ne sis lūbus peccatorum revertantur. Ergo ut possis redire ad eorū iūm, mundialū: *Beatis enim mundo coris:* quoniam ipsi Dñm videbunt: *anfer mala.* & intra utrum,

& ibi gaudebis. Audiamus & illum alio loco non minori differentiē eloquentia illaque Davidis verba explicantem: *Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus mea.* Medium domus mea (inquit) domus sua cor dicit: *domus enim nostra interior, cor nostrum ist.* Hanc domum quisque habet malam, pessimam ob illa foras. Qui enim in corde premuntur mala conscientia, quoniam do quisquis ab illiscido exit à domo sua aut à suo, non se passat ibi habitare, sic, qui non habet

quietum cor habitare in corde suo libenter non potest; Tales foras excent à seip̄s animi intentione, & de ijs, que foris sunt circa corpus delectantur, quietem in nūgi, in spēctaculis in alijs malis querunt. Quare foris voluerunt sibi bene esse, quia non est illi iniūs bene, ut gaudeant in conscientia sua. Qui quietem in sua non repertit domo, certum est, quod illam querere debeat in alicuiā.

Habes hic rationem cur viri sancti in seip̄s delectantur, in suis gaudeant adīlū, actibus, Cur preoperibus, cordibus, oculos non à se diuertendo: vos autem, vos iniquū, aliquique vagi foris extra conscientiam, extra pectus, extra domum, alienas tantummodo perueligantes, & licet longius dissident: quid hic agat, quid ille, & quod nihil est in alio perpeccentes, hoc quod in vobis grauissimum est peccatum non perpenditis. Ita David peccaris suis iniquitatibus, dūtis vobis iniūtiā a Nathan sibi propositam in paupertem, suam autem in Vriam nequaquam. Similiter Absalon, cum maxime leuasset in David parentem, & copiosum confusasset exercitū, adest illi Chulai, vir, de quo bene meritus erat David, quāritque ab illo Ad quid huc? Cui illi, ut tibi focus seruusque cohæram. O te perfidum (inquit Absalon) *nec est gratia tua ad amicū* 17. *tuum?* Quis talēm susserat patiens perfidiam, qui patris mei sis amicus, qui tam a te contulit beneficium, modo venias contra illum militarius? nec ego hoc modelū patior. Si quis palliobratab Absalonem, illique dicat: *I' oquere Absalon, ut plus debeat Davidi,* Chulai illi familiari incimus an tu filius illius, de eius egressus vtero? quānam grauior perfidia, num hæc, quā Chulai committit, legum amicitiae transgresor, an illa, cuius tu tens in patrem belligerans, debite parentibus obedientia, feedisfragus? quis dicat, quia ratione hinc in Chulai, & non in se defectum videbitur Absalon? Foras egrediebatur, & quod in aliena domo siobat solummodo perpendebat: ex hoc numero Pharisaei perhibentur.

Ex hac doctrina colligunt D. Augustini. Iepis „VI. scripta necessaria, quam Deus popule præscripti, qui uno & modernæ, quam & nos observare conuenit. Ut quid dedit Dominus legē“ scripta digito suo in duabus illis tabulis scriptam, sic traditum est omnino oculis videretur? Certum est ac in inducum quod ab illo tempore, quo Deus hominem creauit, legem illi dederit in corde suo naturalem, illi præfertim generali a præcepta. Quod tibi non vis fieri, alters ne feceris &c. Hoc

K k k 3 i a

620 HOMILIA VIGESIMATERTIA. DE TRADITIONIBVS RÉPROBatis.

Sap. 1, 7. *Ita profundè Deus insculpsit, ut numquam pos-
sit era i. & Spiritus S. his verbis indicavit: In co-
gnitionibus impj erit interrogatio. Intus impis
altiudinem, propriam conscientiam, quæ per-
petuo ab impij inquirit, interrogat, quando rem
malam aggreditur. Hoc ipsum Apostolus locu-*

Ro. 2, 15. *tus de Genibus exposuit: Lex scripsit in cordi-
bus eorum inter se inuicem cogitationibus accusan-
tibus, aut etiam defendantibus. Quoniam igitur
legem illam dedit scriptam, quam homo fo-
ris extra se conspiceret, si intus illam geregat*

D. Aug. 18. p. *inseculpam. Audi D. Augustin. Manu formatoris
nostris in ipsis cordibus nostris veritas scripsit: quod
tibi non vis &c. oppositum est oculus eorum, quod*

57. T. 8. *in conscientia videre cogerentur, dicente Scriptura: In cogitationibus impj erit interrogatio, ubi
interrogatio ibi lex. Quid te inquietat interrogati-
o? conscientia, rem malam patiatur? Cur
hoc agis? An non vides hoc tibi in tuum cedere
detrimento auiusque damnationem? Hec
propositi non possunt, nisi lex intus esset, qua ti-
bi quid malum quidque sit bonum declararet. Sic
se res habet (inquit ille), quod intus in corde le-
gem halieam homines scriptam naturalem attrahen-
t, men quia communiter, foras egrediuntur, &
hoc minus, quod in pectore lateri considerant;
hoc omne studium eorum quæ foris sunt, & o-
culis patula in aliis perferuntur; conueniebat
hanc illis legem opponere, ut illam parenti in-
spicerent. Iterum D. Aug. Quia homines appeten-
tes ea, quæ foris sunt, etiam a seipso excuses facti
sunt, data est etiam conscripita lex, non quia in cor-
dibus scripta non erat, sed quia in sequitur erat,
cordis sui ab illo, qui usque est comprehendens &
ad te ipsum introruerari. Nullum acerbissimum
tormentum, quam si oculos suos deflecat, ve-
que intus sunt alpicat, unde & illos tantum
modo in ea quæ foris sunt, deflecat. Statuatur
igitur lex ista foris, omnibus pateat, vi latente
hoc illam modo configat.*

§. 8. Carnales corporis, eiusque nitoris sunt
solliciti, animæ autem incuriosi: spirituales
opposite.

621 23 **N**ota secundò, ent cum toti illi sint in
munditia & corporali ritore, animam
suum negligant incuriosi. Nellus illi in-
curanda corporis munditia diligentior, vt nec
vibrans sordium patiantur, nec in extremo di-
gitu sui. Narrat D. Ma. c. id quod dicimus quod
Marc. 7. nemquid à lauando desisterent, domum egre-

dientes, domum reuertentes: Venientes à foro: nō
menie glidabant, dū gustato uno ferculo; aliud
afferebatur. At in anima munditia adeo erat
incuriosus, vt nullum sit sterquilinium, nullū feci-
tidius sepulchrum, prout illis Christus Dominus
improperauit. Magna calamitas, & illa est qaz
mundū in occupat vniuersum. Duo genera ho-
minum in illis distinguuntur: spirituales
illi, carnales alij hi curandis carnis rebus tan-
modo incumbunt, carnis studiis deliciis, volupta-
tibus, ornati, sanitati, luxuriae, diuitiis. Illi vero
solis spiritus animaque student bonis, puritate
istori, saluti spirituali, mentisque facultatibus.
Dicunt illi valeat corpus, vestitari, excipiēte
placide, sit dispositum, sit ornatum, sit nudum,
nihil illi ex omnibus desit desiderabilibus: quo-
modolibet anima valeat, quid ad nos, dicitur hi
animæ fusa, quieta, bene culta, emundata, cor-
pus autem quomodolibet valet, nihil curamus.

Oritur autem hoc discrimen: (inquit D. Aug.)
quod illi ea sola estimant esse bona, quæ corpori
qua vita seruunt temporali: *Hoc pars illius. A*
Ecclesiastes, & hoc ipsum afferit Propheta, vt se-
pe numero ponderat D. Chrysost. a. ex lectione
Sepraginta que ipse sequitur b. *Aestimauerunt*
hac bona, quasi panis: Hoc ut bona indicarunt *Hoc, p*
*principaliora. Hi vero, sola animæ bona, vt vera
iudicat. Enī tibi carnales, toti rebus dediti deli-
ciari, sanitati, cultu, corporis. Dives epulo, bdn
regina Iezabel, mulier illa meretricio mundo
præfulges quā Deus D. Ioseph monstrauit, puri-
tates autē attinge, quibus hoc vincū est negotiū
rebus spiritus & anima conquendis, nō man-
tinet cura illa quæ corporis sunt curat, ac si ad illos
hac minime pertinenter, vnde & illud ge-
runt lacerū, mops, debite, despectum, mortifica-
tum. Vnum mirate Franciscum, alterum perpe-
de D. Dominicū &c. Apostolos intuere, nota
qua cura non cura nutritur corpus, pulvinibus
oblitum, plagiis horridum, fame confectū, pa-
uperie maceratum. Vnde concinme D. Aug. illam D. Aug.
exponit sententiam: *Vos autem non esis in carne, sed in spiritu. Quid ais Apostle sanctissime! Nō forte colites aut mortuos alloqueitis, qui iam* *Rom. 8,*
*extra mundum sunt & carnem: Numquid Apo-
stolus alloquitur eos, qui iam carnis depassuerunt?* *pontus?* patet omnibus quēd non cum illis qui
Roma acepit, litteras daret. Quia igitur ratione
illis aut *Vos autem non esis in carne, sed in spiritu.* *In te esse aliquid, est enim cura habere.* Sic alet
loquens Dñe, esto in illo, quod tibi dico. Dñe
sis hic: Optime dicit, quod viri iusti non sunt in
carne, quia eius curam nō perficiunt, nihil illis
referit.*